

วิธีเลี้ยง(ฝึก)ลูก/ศิษย์ ให้เป็นคนเก่ง

เขียนโดย วิจารณ์ พานิช

วันอาทิตย์ที่ 29 กันยายน 2013 เวลา 00:00 น. -

ปัจจัยชี้ขาดของความเป็นคนเก่ง คือความเชื่อ หรือกระบวนทัศน์ ว่าความสำเร็จขึ้นอยู่กับพรแสวง ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับพรสวรรค์ หรือ "ลิขิตฟ้าหรือจะสู้มานะตน"

วิธีเลี้ยง(ฝึก)ลูก/ศิษย์ ให้เป็นคนเก่ง

บทความเรื่อง [The Secret to Raising Smart Kids](#) เขียนโดย [Carole S. Dweck](#) ตีพิมพ์ในนิตยสาร Scientific American ในปี ค.ศ. 2007 และพิมพ์ซ้ำในหนังสือ [The](#)

[Science of Education](#)

ในปี

2012

เล่าเรื่องวิธีช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในการเรียนและการดำรงชีวิตเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่

บทความนี้เล่าผลงานวิจัยของผู้เขียน ร่วมกับผู้อื่นวิจัย หลายหลายโครงการ ในช่วงเวลา ๔๐ ปี ที่บอกว่าปัจจัยชี้ขาดของความเป็นคนเก่ง คือความเชื่อ หรือกระบวนทัศน์ ว่าความสำเร็จขึ้นอยู่กับพรแสวง ไม่ใช่ขึ้นอยู่กับพรสวรรค์ หรือ "ลิขิตฟ้าหรือจะสู้มานะตน"

วิธีเลี้ยง(ฝึก)ลูก/ศิษย์ ให้ประสบความสำเร็จในการเรียน และในชีวิต ทำโดยหาทางสร้างความเชื่อ ว่าปัจจัยสู่ความสำเร็จในการทำสิ่งใดก็ตาม คือความมานะพยายาม ไม่ได้อยู่ที่ความฉลาดที่มีมาแต่กำเนิด

ผู้เขียนเล่าเรื่องผลการวิจัยมากมาย ที่ยืนยันข้อสรุปว่าคนเก่งคือคนที่มีความมานะพยายาม ส่วนคนสมองดีแต่ขาดความมานะพยายามจะเป็น ม้าตีนตัน เก่งตอนเด็กๆ ต่อมามีต้องเผชิญการเรียนหรือ การงานที่ยาก ก็จะถอดใจโดยง่าย และไม่ประสบความสำเร็จ

ส่วนเด็กที่สมองไม่ถึงกับเลิศ แต่ได้รับการเลี้ยงดู (และโค้ช) อย่างถูกต้อง คือไม่ชมความฉลาด แต่ชมความพยายาม ไม่ชมความสำเร็จที่ได้โดยง่าย แต่ชมความสำเร็จที่ได้จากการต่อสู้ไม่ย่อท้อ ต่อความ ยากลำบากหรือความล้มเหลวในเบื้องต้น จะเกิดกระบวนทัศน์ที่เชื่อในพรแสวง กลายเป็นคนที่ไม่ถอดใจง่าย เมื่อเผชิญความล้มเหลว มองความยากลำบากเป็นเส้นทางของการเรียนรู้พัฒนาตนเอง ซึ่งในที่สุดก็จะประสบ ความสำเร็จ และได้นิสัย หรือ กระบวนทัศน์ พรแสวง (Growth Mindset)

ไปตลอดชีวิต ทำให้มีชีวิตที่ดี

ตรงกันข้าม เด็กที่สมองดีมาแต่กำเนิด แต่ได้รับการเลี้ยงดูผิดๆ ผู้ใหญ่ชมความฉลาด ที่สามารถเรียนรู้ได้เร็ว จนเด็กเชื่อ หรือฝังใจ ว่าความสำเร็จเกิดจากสมองที่ดีติดตัวมาแต่กำเนิด (กระบวนทัศน์ พรสวรรค์ Fixed Mindset) เมื่อโตขึ้น ต้องเผชิญบทเรียนที่หลากหลายขึ้น มีส่วนที่ยาก ก็จะเป็นคนที่ถอดใจง่าย ไม่ต่อสู้มานะพยายาม เกิดซ้ำๆ เข้า ก็กลายเป็นนิสัยไม่สู้สิ่งยาก และเป็นคนไม่ประสบความสำเร็จในชีวิต เท่าที่ควร ทั้งๆ ที่เป็นคนกำเนิดมามีสมองดี

วิธีเลี้ยง(ฝึก)ลูก/ศิษย์ ให้เป็นคนเก่ง

เขียนโดย วิจารณ์ พานิช

วันอาทิตย์ที่ 29 กันยายน 2013 เวลา 00:00 น. -

เขาบอกว่า คนมีกระบวนการทัศน์พรสวรรค์ ให้คุณค่าต่อความสำเร็จ ในขณะที่คนที่มีกระบวนการทัศน์พรแสวง ให้คุณค่าต่อการเรียนรู้

มี คอมพิวเตอร์โปรแกรมที่ใช้ฝึกและช่วยสร้างกระบวนการทัศน์พรแสวง ชื่อ [Brainology](#) ที่บทความนี้บอกว่าใช้ได้ผลจริง เพราะช่วยให้เห็นรูปธรรมของความก้าวหน้าเติบโตของเครือข่ายใยสมอง เมื่อตนบากบันฝึกฝน

คนเก่งที่แท้จริง คือคนที่เรียนรู้ ทั้งจากความล้มเหลวและจากความสำเร็จ

ต้องอ่านบทความตัวจริงนะครับ จะสนุกกว่าที่ผมเล่าหลายเท่า

อ่านเรื่องนี้แล้ว ผมนึกถึงหนังสือ [Outliers](#) ของ Malcolm Gladwell ที่คุณสมบัติพิเศษ ๕ ประการตามในบันทึกเกี่ยวกับคนที่ประสบความสำเร็จในชีวิตเป็นพิเศษ ตัวที่ ๓ คือเรื่องความเชื่อในพรแสวง ตามในบันทึกนี้ แต่ในบันทึกนี้เราสนใจคนทุกคน ไม่ใช่เฉพาะคนมีความสามารถพิเศษ

วิจารณ์ พานิช

๒๖ ก.ย. ๕๖

วิธีเลี้ยง(ฝึก)ลูก/ศิษย์ ให้เป็นคนเก่ง

เขียนโดย วิจารณ์ พานิช

วันอาทิตย์ที่ 29 กันยายน 2013 เวลา 00:00 น. -

บันทึกนี้เขียนที่ [GotoKnow](#) โดย [Prof. Vicharn Panich](#)